

Daudzinājums rakstiem, valodai, vārdam

Mēs šodien gribam daudzināt. Bet ko mēs gribam daudzināt? Daudzināt nozīmē pavairot, slavēt un svētīt. Un mēs to gribam dot valodai.

Valodu katrai tautai ir Dieviņš devis, ko cienīt un nest pasaulē. Mūsu 3x3 moto ir Rakstā mani runājiēt. Rakstā mēs runājam kad dziedam, jo tur ir pantmērs un atskaņas, rakstā mēs izrakstam villaines un cimdus un arī tie mums stāsta kaut ko no senču pasaules. Tur pat visvienkāršākais darba rīks nebija labs, ja tas nebija ar rakstu izrotāts. Un tas norāda uz latvieša augsto morāli un darba tikumu.

Austris Grasis
(turpinājums
2. un 3. lpp)

Paziņojums

Atceramies, ka nometnes noslēguma koncerts šovakar sākas pulksten 20.15

UZMANĪBU!

Informācijas centrs ir atvērts katru dienu no 9:45-13:00 un 13:30-19:00. Pie centra dežuranta varat vērsties ar jebkuru jautājumu. Ja dežurants nevarēs jums atbildēt uzreiz, tad noskaidros jūsu jautājumu un atbildi sniegs cik drīz vien iespējams. Ja vajadzība ir neatliekama un īpaši nopietna, meklējiet vai zvaniet centra vadītājam **Laurim, tel.: 00353 860 533 550**.

Atcerieties, ka ārkārtas gadījumā, ja nepieciešama medicīniskā palīdzība, aizsardzība vai glābējs, tad Īrijā ir jāzvans pa telefona numuru **999**. Pēc savienojuma operators jums jautās, kurš no dienestiem jums nepieciešams (Ambulance/Fire/Garda). Nosauciet un vajadzīgais steigsies palīgā.

Numurs 999 savienojas arī tad, ja jums tālruņa kontā ir beigusies nauda vai ir ieslēdzies „save screen”.

Daudzinājums rakstiem, valodai, vārdam

Es esmu latviete un es zinu: lai kurā pasaules malā es būtu, es sastapšu citus latviešus un mums būs kopēja valoda, kopēji senči, mēs dziedāsim vienu dziesmu un zināsim, ka savā starpā mēs esam saistīti ar nesaraujamām saitēm. Dzimtā valoda ir tā, kurā runā mūsu mātes. Tā ir mātes valoda, kurā mēs domājam, kura ir iekodēta mūsos. Latvijā mums šī valoda skan visapkārt un tas ir pats par sevi saprotams, bet atrodies svešumā, mums tā ir jākopj. Mums par valodu ir jārūpējas, lai mums tā nepazustu un lai nepiesārņotos. Atrodoties svešumā valoda mums ir jāmaca saviem bērniem, jo viņiem tā nepielips pati no sevis.

Baiba Kalniņa

Valodas un nevalodas. Var krist ļaužu valodās un ļaužu valodas var arī celt. Ir tāda tautas dziesma:

Runā ļaudis, ko runāja,
Mani ņēma valodās.
Kad es būtu balta maize,
Sen būt mani apēduši.

Un tas bija agrāk, tas bija senčiem, kad valoda un vārds skanēja no mutes ausi. Pēc tam ar valodu un vārdu varēja kādu celt vai gremdēt, ja to darīja žurnālists, televīzija vai kāds cits publiski runātājs. Un šodien mēs esam nonākuši pie tā, ka ar vārdu var ietekmēt arī tad, ja tu neesi šo profesiju pārstāvis, tas, kas strādā ar vārdu. Un tie ir sociālie tīkli, jo tur katram ir iespēja izteikties. Es gribētu aicināt – ja mums visiem ir dota iespēja teikt vārdu un darīt tā, lai valodas ceļ vai valodas tieši otrādi – gremdē, tad varbūt izvēlēsimies to pirmo – to, ka valoda ceļ.

Sandra Bondarevskā

Gudrs padoms ir saņemams no tiem ļaudīm, kas ir sakrājuši pieredzi, kuri ir kļuvuši daudz viedāki nekā mēs visi esam jaunībā. Mēs dzīvojam ļoti grūtā laikā, kad pasaule ir ļoti steidzīga, viss notiek ātri un reizēm ļoti, ļoti pavirši un sekli. Kur mums ņemt šo padomu, ja mēs esam svešumā un varbūt mūsu vecie ļaudis ir Latvijā vai kādā citā zemē. To varam izdarīt tieši sanākot kopā. Šodien šeit ir vecmāmuļas, ir vectēvi, ir mammas un ir tēti, kas ir kļuvuši viedi un gudri un var šos padomus dot. Bez tā mēs nevarēsim savu bērnu dzīves rakstu veidot tādu, lai bērni saglabātu latviešu valodu. Ja mēs skriesim pāri, tad arī mūsu bērni skries pāri. Un šī ir ļoti, ļoti laimīga nedēļa, kad mēs visi esam kopā un ejam dziļumā un veidojam šo dzīves rakstu gan sev, gan saviem bērniem. Un galu galā arī ar Dievu mēs runājam latviski un arī Dievs ar mums runā latviski, jo bieži vien mēs citu valodu nesaprotam un, ja arī saprotam, tad latviešu valoda ir mūsu sirds valoda.

Inguna Mīe

Mūsu dzīves ir kā rakstu jostas. Velkus uzmet un jostu iesāk mūsu vecāki. Bet turmākais dzīves raksts ir mūsu pašu ziņā. Varbūt tas būs pelēks, varbūt krāsām bagāts. Vai mēs atsvešināsimies no savu senču atstātā mantojuma, vai arī attīstīsim un kopsim savu latvietību? Mēs dzīvojam laikmetā, kad atrast savu vietu nav viegli. Ir grūti formulēt piederību. Cik gan bieži es sevi pieķeru, ka neesmu ne šur, ne tur. Stāvu uz tilta, kas savieno divus krastus – Latviju un Īriju. Vairs nejūtos piederīga Latvijai kā valstij un nejūtos vēl piederīga arī Īrijai. Stāvu uz šī tilta un man nav stingra pamata zem kājām. Mana josta būtu bālāka un nabadzīgāka, ja es nebūtu šeit – 3x3, un ja man nebūtu dēla. Un raksts veidojas latvisks mūsu dēla dēļ. To rakstīt ir mūsu pienākums - rakstīt mūsu ģimenes jostu. Marks, mūsu dēls, ir pamodinājis mūsos pēctecības apziņu, jo mums ir kam nodot tālāk mūsu tautas bagātīgo mantojumu – šūpuļdziesmas, pasakas un valodu. Mums vēl ir tāls ceļš ejams, bet tagad mums ir stiprs pamats zem kājām. Un nav svarīgi, vai mēs stāvam uz tilta vai vienā no krastiem.

Lāsma Andersone

Latvju raksti – šī mūsu tautas maģiskā zīmju sistēma – milzīga bagātība, ko cilvēkiem izdevies saglabāt caur gadu simteņiem un tūkstošiem. Tās ir ieprogrammētas vērtības, ko līdz galam ar vārdiem nevar iztulkot neviens, tāpat, kā nevienā valodā nav iztulkojamas rindas – Mana balta māmuliņa, mani balti audzināja. Nekad šo frāzi nevarēs iztulkot tā, lai līdz galam būtu saprotama šī vārdu salikuma patiesā būtība.

Bet zīmes ir spēcīgas. Tās darbojas arī netulkotas. Nav svarīgi, vai mēs ģimenē runājam vienā, divās vai trijās valodās, vai mēs dzīvojam Latvijā vai kādā citā valstī. Latvju raksti ir mūsu tautas senā rakstība. Tikpat daļa un apbrīnojama kā tautasdziesmas un to poētisms. Latvju raksti ir kā valoda pati par sevi. Tā klātesot iedvesmo un uzrunā bez īpašiem skaidrojumiem arī tos, kas runā latviešiem svešā mēlē.

Zane Kažotniece

Es pati neesmu latviete. Mana ģimene nāk no dažādām valstīm. Tēva saknes no Čehijas un mammas saknes - no Ukrainas. Mans vectēvs visu mūžu bija nodzīvojis Ukrainā, bet viņš tikai divus gadus dienēja armijā Igaunijā. Tajā laikā viņš iemācījās igauņu valodu. Viņš neaizmirs šo valodu līdz savam mūža galam. Un viņš kaunināja manus vecākus, ka viņi, dzīvojot Latvijā līdz septiņdesmitajiem gadiem, neiemācījās latviešu valodu. Viņš sūtīja mums grāmatas, viņš visādi centās mūs atbalstīt, lai mēs sākam runāt latviski, bet vecāki tā arī necentās. Viņiem nebija motivācijas. Bet es gribēju iemācīties latviešu valodu un es no padsmīti gadiem saku to darīt. Un es ieguvu ļoti daudzko: jaunas iespējas, jaunus draugus, manu darbu un pats, pats galvenais – latviešu valoda deva man ģimeni. Un mana meitiņa tagad aug pat mazu latvieti.

Nadina Zavadilika

Latviešu valodas balvu saņēm Markuss Izotovs. Apsveicam!

Daudz laimes!!!

Daniellai šodien paliek seši gadi un viņa ir piedalījusies jau četrās nometnēs. Patiesībā jau viņa ir piedalījusies visās piecās, ja var pieskaitīt arī pirmo "izlūkbraucienu" uz Larch Hill, kad kopā ar tēti viņa bija nometnē divas dienas.

"Daniella ir aktīva, sprigana, cīnās par taisnību un viņai ir savs viedoklis. Viņai ir arī pilns drēbju skaips, bet nekad nav ko vilkt mugurā," tā savu meitu raksturo Nadina, Fotoievirzes vadītāja.

Ātrais jautājums: Kas tev vislabāk patīk šajā 3x3 nometnē?

Maksis Lowe: Man patīk te atbraukt, jo te man ir draugi.

Tomass Golubovskis: Man patīk Vilku mācība un tas, ka var iet makšķrēt.

Evelīna Patkovska: Man patīk Vilku mācība un skolotāja Gita Robalde.

Niklāvs Miezijs: Te ir daudz draugu, sports un garšīgs ēdiens.

Samanta Danne: Man patīk sports, leļļu teātris un visas ievirzes uz kurām eju.

Emilija Pumpura: Man patīk leļļu teātris, sports un leļļu taisīšana.

Fridrihs Emīls Briedis: Man patīk Vilku mācība, sports un spēlēt bumbu ar draugiem.

Anda Gēgersone: Patīk tas, ka te visi ir draudzīgi, un animācijas ievirze.

BEZ CENZŪRAS

Gribēju nedaudz pastāstīt par linu kreklu šūšanas gildi. Lai gan oficiāli gildes mācekļi pulcējas zem meistares Janes visziņošās acs, adatas un dēgiem pūrvakares ievirzē, auglīgākās sanākšanas notiek naktī melnma aizsegā aiz aizvērtiem aizkariem pū, zem, uz un ap laudu mājas galdu.

Šajās sanāksmēs tiek apspriestas dažnedažādas ļoti praktiskas tēmas. Tiek runāts par kīķiem, piederībām, roļāniem un dažnedažādiem atribūtiem. Lielākā vērtība tiek piegriezta dažādām batinošanas metodēm.

Sarkanvīns, kura nevainojamā darbība pārbaudīta vairākkārt, tiek atzīts par visefektīvāko.

Gildes daīlo dalībnieču un stalto dalībnieku darinājumus varēsim vērot, kā tiek solīts, sestdienar vakarā.

Krekla
darinātāja

Meiteņu labākie draugi ir galanti danču kavalieri

Esmu pavisam sprigana dāma labākajos gados, kas neveiksmju priekšā nekrīt izmisumā un nenolaiž rokas. Un tas, ka mans plaukstošais talants netika atzīts Zīmēšanas ievirzē, mani nekādā mērā nav ietekmējis. Esmu samierinājusies, ka apkārtējie mani ne vienmēr izprot.

Tāpēc eleganti saposusies, korpēs ar sarkani spīdīgiem desmit centimetru augstiem papēžiem, līgani slīdu pa 3x3 saieta vietas celiņiem. Uz kurieni? Protams, ka uz Danču ievirzi. Kura meitene gan jebkurā diennakts stundā nav ar mieru dancot, ar rokām maigi aptverot kavalieri. Tuvojoties mazajai zālei, no atvērtajiem logiem jau pa gabalu skan – eiro, eiro; dolārs, dolārs; lats, lats; grasis, grasis!... Kas tad tas?! Būs jāmaksā? Par danču ievirzi? Par katru deju? Par katru soli? Jo nosauktā naudiņa viena aiz otras skan gandrīz

bez pārtraukuma. Tā tad kāds paspēj ātri notaksēt katru lielumu, pārvērst jaunā valūtā un visu saskaitīt vēl kopā!... - let vai neiet, tāds ir jautājums. Kas prāta cienīgāk... - Ātri sataustu maciņu, pārskaitu ripiņas... Hm... Cipari jau netika saukti, tikai valūta... Gan jau būs labi. Drošiem pieder pasaule!

-Vaļā durvis, vaļā logi; speru soli, zeme rib! – tā savās domās skaļi saukdama, droši ienāku danču zālē. Dancotāji, viegli iesvīduši, sarkaniem vaigiem azartiski lēkā un mani pat nepamana. Apmetu acis visriņķī – kur tad kases aparāts?... Nav... Nu un, paldies Dievam!

Visi, pa divi sastājušies, sit kopā pēdas, plecus, gurnus. – Vai man' dieniņ', to es arī varu! Paķeru smuku puisi un lecu, augsti kājas cilādama (ticiet man, ar desmit centimetru augstiem papēžiem tas nav viegli, bet man, kas

gadiem ir vingrinājusies neredzamās tipināšanas mākslā (skatīt iepriekšējās avīzes numurus), ar nelielu piespiešanos un iekrampētu smaidu sejā tas izdodas pat diezgan eleganti).

Kad dancis beidzies, saņemmu dūšu un eju pie dančmeistariem. Tie, izrādās, ir jaunie Ernests un Daina Freinbergi-Upmaļi. Viņi mani nomierina – jāmaksā nekas nebūšot, tā vienkārši esot naudas deja Oira. Labi, tad es palieku.

Atkal atskan jestrā danču mūzika. Muzikantes Kristīne un Katrīna Kares no lecavas Tarkškiem (Kas tas par nosaukumu! Vai tad nevarēja ielikt kādu skaistāku vārdu, piemēram, Slaidais Papēdis) un Elza Trizna spēlē tā, ka kājas pašas cilājas. Dančmeistari nosauc – Zaglis! Es tā kā sabīstos, bet skatos, ka visi uzvedas mierīgi. Saproto – tas ir pēdējā danča nosaukums. Kā jau parasts,

dancotāji sadalās pa pāriem – puisis un meitene. Bet te pēkšņi sākas pavisam neizprotamas un biedējošas lietas – meitenes brunčos pieiet klāt tādām pašām meitenēm brunčos un vaicā – Kas Tu esi, puisis vai meitene? – Nu, piedodiet, ne viņām ūsu, ne bārdas. Parastas, smukas meitenes! Bet viņas atbild – esmu puisis. – Paldies Dievam, man šī identitātes krīze iet secen, jo mani aiz rokas nogrābj bārdains tēvainis un stumj uz danci. – Nu, ja, izrādās, ka dancotkāro meiteņu ir vairāk par puisiem, un tad nu šādi jāmaina dzimums. Bet,

paldies Dievam, ka tas nav uz palikšanu!

Dančiem beidzoties, knapi varu pavilkt kājas. Tāpēc apsēžos un vilēju nagus, gudri paliekot pati pēdējā, lai citi neredz manu vājumu. Tad lēni un diemžēl vairs ne tik graciozi tipinu mājās. Kā gan es rīt agri varēšu piecelties, lai atkal dotos uz pilsētu fotosesijā?! Biju ļoti vieglprātīga, ļaujoties šādai jestrai nodarbei. Lai gan jāatzīst, zināms svai-gums dvēselē tagad ir ienācis.

Jūsu fiziski nogurusī,
bet garā vēl aizvien
možā Drosma Spuldzīte

Ievirzē No veca jauns Baiba veido četrkantainu kārbīņu un mēra savas sagataves malu. Pēkšņi atceras, ka lineālu atdevusi par ātru. "Dod atpakaļ. Es vēl neesmu izmērījusi citas," viņa grasās mērāmo atņemt Ilzei. "Kvadrātam pietiek izmērīt tikai vienu, pārējās ir tikpat garas kā pirmā," ar ģeometriju Baibai palīgā nāk Ilze.

Marīta darina linu kreklus un pielaiko tam arī tikko darinātas senās rotas. "Ja mani šādi apbedīs, tad pēc daudziem gadiem arheologi varēs lauzīt galvu, kas šis īsti ir bijis par gadsimtu."

"Pirms aprakšanas vēl uzmanīkārē gēla nagus un tad sajaucsi galvu pilnīgi visiem Vēstures institūta pētniekiem," pamāca Zane.

Valodas ievirzē dalībnieki viens otram stāsta, kādus valodas brīnumus novērojuši praksē. "Es reiz stāvu rindā RIMI pie kases un dzirdu, kā viena kasiera pāri visai zālei lūdz palīdzību otrai un skaļi uzsauc. "Mildāāā! Izsit lūdzu tam vīrietim aknas!" atceras kāda dalībniece.

Kāda 3x3niece ir izmazgājusi savas džinsu bikses un ir ap-lam priecīga: "Man nekad mūžā nav tik labi smaržojušas drēbes!"

"Bet, protams, tu nekad veļas mašīnā neesi likusi trauku mazgājamās tabletes!" viņai skaidro istabas biedrene.

Pārdomām!

Latvijas valsts prezidentam Raimondam Vējonim
Latvijas Izglītības ministram Kārlim Šadurskim
PBLA priekšsēdim Jānim Kukainim
ELA priekšsēdim Kristapam Grasiem

Aicinājums

Padomju okupācijas laikā Latvijā latviešu valoda visās tajās izpausmēs ir bijusi pakļauta smagai ideoloģiskai ietekmei un pārkrievošanas mēģinājumiem. Tas nav palicis bez sekām mūsdienu latviešu valodā.

Savukārt, trimdas latviešu valoda lielā mērā ir sastingusi pozīcijās, kādas tās bija Latviju atstājot 1944.gadā. Bez tam tā ir bijusi pakļauta dažādiem mītņu zemju valodas iespaidiem. Globalizācijas ietekmē šodien

Mūsu draugi – 3x3nieki Lielbritānijā Straumēnos pirms dažām nedēļām parakstīja aicinājumu, kuru varat izlasīt zemāk. Mūsu nometnes sauklis ir “Rakstā mani runajiet!”, kas vistiešākā veidā attiecas uz valodu, tās lietošanu un attīstību. Aizdomāsimies par to!

angļu valoda lielā mērā ietekmē latviešu valodu.

Līdz šim nav notikusi šīs valodas politikas un tās seku izvērtēšana. Tāpēc 2016.gada Īrijas 3x3 saietā dalībnieki aicina attiecīgās Latvijas iestādes un trimdas organizācijas nekavējotī izveidot padomju okupācijas laika politikas izpēti komisiju, kas darbotos pie Valsts prezidenta kancelejas un kurā pēc mūsu domām būtu iekļaujams šis aicinājuma iniciators, valodnieks Austris Grasis, kuru redzam kā trimdas, jaunās emigrācijas un Latvijas dažādo posmu latviešu valodas veidošanās, pārveidošanās un ietekmju lietpratēju.

Komisijas darba mērķis nebūtu individuālas meklēšanas un uzrādīšana, bet gan atklāta un zinātniski objektīva pagātnes analīze,

kas apskatītu un analizētu notikušos procesus gan latviešu valodas gramatikā, sintaksē, leksikā, semantikā un pareizrakstībā.

Komisijas darba rezultāti tiktu starptautiski izziņoti un varētu novest pie pašreizējā sastinguma pārvarēšanas un mums visiem mīļās latviešu valodas vajadzībām atbilstošu lēmumu pieņemšanas.

2016.gada 19.augustā,
Kāslbārā (Castlebar), Īrijā

79 Lielbritānijas saietā dalībnieku vārdā,
Gita Robalde

102 Īrijas saietā dalībnieku vārdā,
Sandra Bondarevskā

Austris Grasis

Nometnē bērni ar baranku krellēm

Pagājušā gada nometne mums pagāja saldo sierīgu Kārums zīmē un tā noteikti būs viena no pazīmēm, kāpēc mēs atcerēsimies 2015.gadu. Toreiz sierīgus mums sponsorēja latviešu preču veikals, kas atrodas Svords pilsētā (Swords). Veikala nosaukums ir Bite.

Bet vai šogad arī esat pamanījuši kādu īpašo ēdamo zīmi? Daži mūsu bērni nometnē redzēti val-

kājam ēdamkrelles no mazām baranciņām. Domājams, ka tieši pēc tām mēs atcerēsimies 2016. gada nometnes garšu.

Veikals Bite šā gada nometnei ir sponsorējis arī čipšu pakas, kvassu un limonādi, bet pārējos produktus esam pirkuši ar lielām atlaidēm. Piemēram, biežpiens un putraini mūsu nometnei tikuši par puscenu.

Paldies BITE!

3X3 SAJETU ĪRIJĀ ATBALSTA:

Latvijas un Lietuvas partijas preču veikals
Clonmel House, Forster Way, Swords, Co. Dublin

„Trejlapis” redakcijā čakli strādā: Sandra Bondarevskā, Santa Siliņa, Ieva Freinberga, Laima Ozola, Inguna Mīze, Lauris Karpovs Ziemeļis, Ira Fjodorova un visi citi rakstītāji un fotografētāji, kam nav slinkums atsoļot līdz redakcijai un atnest bildi, stāstiņu, joku vai klaču. Tipogrāfijas vadītāja: Baiba Kalniņa. Mīļi gaidīti Mājīgās mājas viesmīlīgajā virtuvē, kur atrodamies kā allaž!